

Draaiboek voor een influenzapandemie in de Europese Gemeenschap

Resolutie van het Europees Parlement over een draaiboek voor een influenzapandemie in de Europese Gemeenschap (2006/2062(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie (COM(2005)0607),
  - gezien de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over nauwere samenwerking bij het opstellen van draaiboeken voor volksgezondheids crises op EU-niveau (COM(2005)0605),
  - gelet op artikel 152 van het EG-Verdrag dat het optreden van de Gemeenschap op het gebied van volksgezondheid regelt,
  - onder verwijzing naar zijn resolutie van 26 oktober 2005 over de strategie tegen een influenzapandemie¹,
  - gezien de internationale donorconferentie voor vogelgriep en menselijke griep van 17 en 18 januari 2006 te Peking en de verklaring die tijdens die conferentie werd afgelegd,
  - gezien het draaiboek van de Wereldgezondheidsorganisatie (WTO) voor een influenzapandemie (document WHO/CDS/CSR/GIP/2005.5),
  - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A6-0176/2006),
- A. overwegende dat de recente plotselinge toename van gevallen van vogelgriep en van menselijke slachtoffers daarvan in Azië, Afrika en ook in Europese landen steeds grotere reden tot bezorgdheid zijn; voorts overwegende dat het noodzakelijk is deze ziekte bij de bron aan te pakken en de getroffen en risicolanden bij te staan,
- B. overwegende dat zowel de mededeling betreffende een draaiboek voor een influenzapandemie als de mededeling over nauwere samenwerking bij het opstellen van draaiboeken de nadruk leggen op het opstellen en testen van nationale, door de Commissie gecoördineerde draaiboeken, op het toezicht en de samenwerking van nationale referentielaboratoria voor een snelle signalering van influenzavirusstammen, op een doeltreffend uitbraakbeheer door het tijdig verstrekken van advies, op een vroegtijdige opsporing van ziektegevallen, op het verlenen van bijstand bij een uitbraak, op de coördinatie van maatregelen van de lidstaten en op de tijdige levering van de nodige vaccins en antivirale middelen,

---

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0406.

- C. overwegende dat er bij het opstellen van de nationale plannen naar moet worden gestreefd:
- de noodzakelijke coördinatie tussen de lidstaten te waarborgen,
  - paniek onder het publiek te voorkomen,
  - mogelijke illegale handel in geval van echt grote risico's te bestrijden,
  - te bepalen welke locaties met voorrang moeten worden geïsoleerd,
  - lijsten op te stellen van de bevolkingsgroepen die met voorrang moeten worden ingeënt,
  - een eerlijke verdeling van alle producten ten behoeve van de bestrijding van de epidemie te waarborgen,
- D. overwegende dat het toezicht op influenzabesmetting bij dieren, vooral bij vogels, belangrijk is en vereist wordt door de communautaire wetgeving,
- E. overwegende dat antivirale middelen de eerste pijler vormen van medische preventie en interventie totdat er vaccins beschikbaar komen,
- F. overwegende dat de Europese Unie logistieke en financiële bijstand moet verschaffen voor de ontwikkeling van vaccins,
- G. overwegende dat het noodzakelijk is de communicatie te versterken met en tussen de nationale instellingen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de volksgezondheid en risicoanalyses en monitoring ter zake,
- H. overwegende dat de publieke bewustwording verhoogd moet worden door middel van informatiecampagnes; voorts overwegende dat het belangrijk is om in verwante sectoren aanvullende hervormingen door te voeren en de sociaal-economische gevolgen voor de armste mensen en gezinnen te beperken,
- I. overwegende dat openbare verklaringen moeten zijn gebaseerd op de huidige stand van de medische kennis en dat aanbevelingen aan het publiek ter bestrijding van een uitbraak wetenschappelijk verantwoord en voor iedereen begrijpelijk en toepasbaar moeten zijn,
- J. overwegende dat sinds 2003 over de hele wereld besmet pluimvee in grote aantallen gestorven of vernietigd is, waardoor de commerciële pluimveeteelt in gevaar kwam en vooral de middelen van bestaan van kleine en middelgrote pluimveehouders in het gedrang kwamen,
- K. overwegende dat een pandemie de verschillende lidstaten wellicht op verschillende wijzen zou treffen,
- L. overwegende dat het probleem van besmetting met vogelgriep een mondiaal karakter heeft en in nauwe samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie moet worden aangepakt,
- M. overwegende dat de verstreking, in het kader van een langlopend strategisch partnerschap, van de nodige financiële en technische steun aan de ontwikkelingslanden die getroffen zijn

of gevaar lopen (vooral aan de minst ontwikkelde landen), cruciaal zal zijn voor de beheersing van de wereldwijde bedreigingen voor de financiën, handel en veiligheid die uit de vogelgriep voortvloeien,

1. is verheugd over de bovengenoemde mededelingen van de Commissie betreffende een draaiboek voor een influenzapandemie in de Europese Gemeenschap en over nauwere samenwerking bij het opstellen van draaiboeken voor volksgezondheids crises op EU-niveau, evenals over het feit dat de nationale draaiboeken voor een influenzapandemie momenteel door het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC), de Commissie en de WTO (Europese regio) onder de loep worden genomen;
2. benadrukt dat een van de belangrijkste aspecten van een adequate reactie op het probleem van een eventuele vogelgriep-pandemie bij mensen, ligt in de aanwezigheid van juiste en wetenschappelijk aangetoonde gegevens over geneesmiddelen, vaccins, de natuurlijke weerstand tegen de ziekte en betrouwbare epidemiologische gegevens;
3. is ingenomen met de werkzaamheden van het ECDC ten behoeve van de opsporing en beoordeling van bedreigingen in verband met influenza en de informatieverstrekking daarover, alsmede met zijn inspanningen om de lidstaten en de Commissie te helpen bij het voorkomen van een pandemie-uitbraak; beklemtoont dat het ECDC over voldoende middelen voor zijn activiteiten moet kunnen beschikken;
4. beklemtoont dat de Commissie bij alle activiteiten van de lidstaten in verband met een draaiboek voor een influenzapandemie in de Europese Unie een sterk coördinerende rol moet spelen en dat zij het vermogen van het ECDC om vast te stellen welke belangrijke volksgezondheidsmaatregelen in het geval van een pandemie het eerste getroffen moeten worden, dient te versterken;
5. verzoekt de Commissie en de lidstaten goed nota te nemen van de relevante waarnemingen, verslagen en onderzoeken ter plaatse van het ECDC en te zorgen dat de lidstaten waarvan de draaiboeken voor een pandemie tekortkomingen vertonen, hun plannen aanvullen en uitbreiden, omdat de aard van het risico zodanig is dat alle lidstaten volledig voorbereid moeten zijn;
6. is van mening dat de Commissie in geval van een griep-pandemie in de EU of haar buurlanden binnen 24 uur noodmaatregelen moet kunnen nemen, zoals quarantaine, ontsmetting op vliegvelden voor vluchten vanuit bepaalde regio's en reisbeperkingen;
7. is van mening dat in de lidstaten een sterk politiek engagement noodzakelijk is voor het opstellen van draaiboeken, voor meer middelen en onderzoek, voor de oplossing van complexe juridische en ethische problemen en voor de ontwikkeling van gezamenlijke oplossingen en grensoverschrijdende samenwerking;
8. is van mening dat voor de Europese instellingen een specifiek actieplan moet worden opgesteld voor het geval dat de reisbeperkingen internationale bijeenkomsten zoals die van de Raad en het Parlement onmogelijk maken;
9. benadrukt dat er snelle en afdoende maatregelen getroffen moeten worden om de vogelgriep te beheersen en aldus een menselijke pandemie te voorkomen, eerst en vooral met betrekking tot de gezondheid van dieren, aangezien deze de voornaamste bron van het risico vormen, en dat er eveneens verstrekkende maatregelen moeten worden getroffen, zoals een

volledige evaluatie van de capaciteit aan ziekenhuisbedden op het niveau van de lidstaten, ter voorbereiding op een mogelijke menselijke pandemie, zodat de nodige beheersingsmaatregelen direct beschikbaar zijn, mocht deze zich voordoen; is van mening dat er extra aandacht moet gaan naar het verder uitwerken van de mogelijkheden om pandemische vaccins en antivirale middelen te produceren in de lidstaten en op Europees niveau en naar de versterking van de infrastructuur in de sectoren diergezondheid en volksgezondheid; is van mening dat de Europese Unie in dit verband logistieke en financiële bijstand moet verschaffen voor de ontwikkeling van vaccins;

10. wijst erop dat simulatieoefeningen in verband met een influenzapandemie cruciaal zijn om de doeltreffendheid van de nationale pandemiedraaiboeken van alle lidstaten te testen en dat deze regelmatig als voorzorgsmaatregel gehouden dienen te worden, ook al is er geen pandemie-uitbraak; beklemtoont dat de resultaten van deze oefeningen en de lering die eruit getrokken wordt, van belang zijn om de draaiboeken en hun interoperabiliteit te verbeteren;
11. beklemtoont dat deze oefeningen ook in perifere regio's en plattelandsgebieden moeten worden gehouden;
12. onderkent de noodzaak van het opstellen en invoeren van gedetailleerde scenario's voor de bescherming van kinderen en jongeren tegen het vogelgriepvirus type A (H5N1);
13. onderstreept de noodzaak van een versterking van de toezichtssystemen, de systemen voor snelle rapportage en alarmering, gegevensanalyses en epidemiologie voor ziekten van mens en dier teneinde de vroegtijdige opsporing en identificatie van besmettingsgevallen van vogels en mensen en de snelle tenuitvoerlegging van doeltreffende tegenmaatregelen mogelijk te maken;
14. wijst er met nadruk op dat er tezelfdertijd een snelle beoordeling nodig is van de onmiddellijke sociaal-economische gevolgen van vogelgriep en van kwesties betreffende vergoedingen en bijbehorende prikkels;
15. juicht toe dat de lidstaten, de Commissie en het ECDC zich onmiskenbaar verbinden tot transparantie en informatieoverdracht en beklemtoont dat snelle informatieoverdracht en de snelle uitwisseling van biologische specimina afkomstig van verdachte en bevestigde gevallen bij mens en dier belangrijk zijn om op passende en uitvoerige wijze voorbereid te zijn en te kunnen reageren; pleit voor een versterking van de samenwerking tussen de referentielaboratoria om virussen sneller te kunnen identificeren en alle eventuele mutaties permanent te observeren;
16. dringt er bij de Commissie, het ECDC en de lidstaten op aan een systeem in te voeren voor de onafgebroken uitwisseling van informatie met de getroffen landen en aldus te helpen bij de ontwikkeling van goede werkwijzen;
17. merkt op dat de communicatiestrategieën op nationaal en Europees vlak in navolging van het ECDC dienen te worden verbeterd, dat daarbij regelmatig verslagen op internet dienen te worden gepubliceerd en dat er gebruik dient te worden gemaakt van elektronische berichten of websites met beperkte toegang voor deskundigen en de media;
18. beklemtoont echter dat de lidstaten dienen te onderzoeken op welke manier zij hun burgers het beste kunnen benaderen, opdat de informatie de gehele bevolking bereikt, met inbegrip van ouderen, jongeren, analfabeten en mensen die geen toegang tot de moderne

communicatiemiddelen hebben;

19. benadrukt het belang van voorlichting en juiste informatie in geval van een crisis en het feit dat geschikte instructies niet alleen de naleving van hygiënische voorschriften betreffen, maar ook voorlichting op gebieden als mobiliteit, vervoer en arbeid;
20. pleit ervoor dat betrouwbare informatie over het risico op een pandemie wordt gegeven via het Europese toezichtstelsel, om eventuele manipulaties tegen te gaan die de belangen van de farmaceutische bedrijven dienen;
21. erkent dat een mogelijke oplossing voor de versterking van de communicatie met de nationale instellingen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de volksgezondheid bestaat uit een door het ECDC beheerd systeem voor vroegtijdige waarschuwing en maatregelen ter coördinatie van de risicobeoordeling en monitoring;
22. benadrukt dat de Commissie en de lidstaten voldoende middelen dienen vrij te maken om het publiek meer relevante, begrijpelijke en concrete informatie te geven en aldus de publieke bewustwording te verhogen;
23. roept op tot een goed gestructureerde en multidisciplinaire samenwerking tussen deskundigen in menselijke en dierlijke gezondheid, specialisten op het gebied van virologie, epidemiologie, pathologie en landbouw, communicatiedeskundigen en deskundigen die wetenschappelijke bevindingen naar een wereldwijd beleid kunnen vertalen; stelt daarom voor een Europese influenzawerkgroep op te richten, gecoördineerd door de Commissie, waarin het Europees Parlement zitting heeft en waarin bovengenoemde vakkennis op Europees niveau wordt gebundeld; beklemtoont dat deze werkgroep dient samen te werken met vertegenwoordigers van de Europese fabrikanten van vaccins en antivirale middelen;
24. pleit er dringend voor dat er onmiddellijk Europese onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's worden opgestart met betrekking tot opkomende aandoeningen, om een betrouwbare en snellere ontwikkeling van antivirale middelen, antibiotica en vaccins te bevorderen;
25. beklemtoont dat de planning en beoordeling van de nationale pandemiedraaiboeken multisectoraal dienen te zijn en dat alle relevante ministeries en belanghebbenden hierbij betrokken dienen te zijn; benadrukt dat opdrachten tot de aanmaak van vaccins tijdig moeten worden gegeven;
26. vestigt de aandacht van de Europese en nationale autoriteiten op de wenselijkheid van het aanleggen van voorraden antibiotica voor de behandeling van complicaties bij griepgevallen;
27. beklemtoont dat het bestaande toezichtsnetwork dat met medefinanciering van de Gemeenschap (European Influenza Surveillance Scheme, EISS) is opgericht, een goede grondslag vormt voor de uitvoering van deze cruciale taak, maar dat het verder ontwikkeld en gesteund moet worden, net als het network van laboratoria in de Gemeenschap die zich met influenza bezighouden;
28. beklemtoont dat de planning voor het verkrijgen en het gebruik van pandemische vaccins in de meeste landen tekortschiet en dat er daarom maatregelen getroffen moeten worden om deze meer op de aanbevelingen van de WTO af te stemmen door de Commissie de

bevoegdheid te geven opdracht te geven tot de aanmaak van vaccins en een communautaire voorraad aan te leggen;

29. verzoekt de Commissie nauw samen te werken met vaccinfabrikanten en de voortgang bij het streven naar een grotere vaccinproductiecapaciteit en de billijke verdeling in pandemische situaties te beoordelen en zich samen met de lidstaten te buigen over kwesties inzake de aansprakelijkheid en de instelling van een Europees mechanisme voor de billijke verdeling van pandemische vaccins zonder een inbreuk te vormen op contractuele overeenkomsten van de lidstaten;
30. is van mening dat de Commissie maatregelen moet nemen om te zorgen dat er voldoende antivirale middelen en vaccins beschikbaar zijn voor diegenen die aan het virus worden blootgesteld in geval van een uitbraak in een of meer lidstaten;
31. wijst met nadruk op de rol van het Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling (EMA) bij de bepaling van het gebruik en de doeltreffendheid van antivirale middelen en pandemische vaccins, alsmede op de rol van het EMA bij de opsporing van en het onderzoek naar bijwerkingen of berichten over terughoudendheid bij het innemen van medicijnen; pleit in dit verband voor het vervroegd opstarten van de procedure van "voorwaardelijke toelating" van artikel 14, lid 7 van Verordening (EG) nr. 726/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 tot vaststelling van communautaire procedures voor het verlenen van vergunningen en het toezicht op geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik en tot oprichting van een Europees Geneesmiddelenbureau¹;
32. roept de lidstaten op het aantal bestellingen voor seizoensgebonden griepvaccins te verhogen in overeenstemming met de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie, om de farmaceutische industrie te helpen bij het vergroten van de productiecapaciteit voor griepvaccins om te kunnen beantwoorden aan de grote stijging van de vraag waartoe een griep Pandemie zou leiden;
33. roept de Europese Unie op de noodzakelijke maatregelen te nemen over voldoende voorraden antivirale middelen te beschikken en een systeem van dwanglicenties in te stellen voor bedrijven die antivirale middelen produceren, om de massaproductie van deze antivirale middelen zeker te stellen; roept de afzonderlijke landen op te zorgen dat 25 tot 30 % van de bevolking door de beschikbare hoeveelheid antivirale middelen wordt gedekt;
34. benadrukt dat een volledige, zorgvuldige en praktische tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving die de communautaire richtlijnen inzake gezondheid en veiligheid op het werk omzet, van cruciaal belang is om te voorzien in een gepaste bescherming van de werknemers, vooral in groepen waar een hoog besmettingsrisico bestaat; benadrukt dat werkgevers de in de communautaire wetgeving geformuleerde bijzondere verplichtingen op zich moeten nemen (bijvoorbeeld het vermijden van risico's, risicobeoordeling, preventie- en beschermingsmaatregelen), in overeenstemming met Richtlijn 2000/54/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2000 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan biologische agentia op het werk²;
35. beklemtoont dat het politiek engagement moet worden vertaald in de verstrekking van

---

¹ PB L 136 van 30.4.2004, blz. 1.

² PB L 262 van 17.10.2000, blz.21.

menselijke en financiële middelen en ondersteuning van onderzoek en ontwikkeling om nieuwe en snelle methoden voor de productie van antivirale middelen en vaccins te bevorderen, die kunnen beantwoorden aan de grotere behoeften in geval van een pandemie, met name ter bestrijding van nieuwe virusstammen;

36. verwelkomt het voorstel voor een verordening tot oprichting van een Solidariteitsfonds van de Europese Unie (COM(2005)0108) en in het bijzonder de bepalingen over volksgezondheids crises en maatregelen om de bevolking tegen dreigende gevaren voor de gezondheid te beschermen, waaronder het betalen van de kosten voor vaccins en de levering van medische producten, apparatuur en infrastructuur;
37. wijst erop dat in het 7e kaderprogramma voor onderzoek in de nodige financiële middelen moet worden voorzien ter ondersteuning van projecten die diverse aspecten van een influenzapandemie en andere epidemieën aanpakken, met inbegrip van onderzoek samen met farmaceutische bedrijven naar vaccins op basis van cellen en DNA;
38. is ingenomen met de toezegging van de Commissie om ter bestrijding van influenza 80 miljoen EUR aan derde landen te schenken en om ter financiering van onderzoek 20 miljoen EUR uit de begroting van het 6e kaderprogramma te schenken, wat de totale toezegging van de Commissie op 100 miljoen EUR brengt;
39. verzoekt de Commissie met klem te werken aan een samenhangender internationaal kader, voortbouwend op de donorconferentie van Beijing, dat verder gaat dan crisisbeheer en zich richt op de opbouw van een betere infrastructuur voor diergezondheid in de ontwikkelingslanden en de bevordering van het onderzoek naar diergezondheidsproducten die zowel in ontwikkelde landen als in ontwikkelingslanden kunnen worden gebruikt;
40. roept de Commissie op onderzoek te doen naar manieren waarop in geval van een pandemie, enz. het soepel functioneren van de essentiële dienstverlening, zoals markten, banken, ziekenhuizen en andere kan worden gewaarborgd;
41. beklemtoont dat er voldoende financiële steun moet worden verstrekt voor de internationale samenwerking met Aziatische en Afrikaanse landen die momenteel met de vogelgriep kampen, om hun mogelijkheden tot toezicht en ziektebestrijding te verbeteren;
42. verzoekt de Commissie zolang het risico op een pandemie voortduurt, geregeld verslag uit te brengen aan het Europees Parlement en de Raad over de epidemiologische ontwikkelingen rond de pandemie bij vogels, de nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen op het gebied van geneesmiddelen en vaccins en de paraatheid bij de Unie en de lidstaten;
43. wijst erop dat de Europese Unie een legitieme reden heeft om technische, wetenschappelijke en economische bijstand aan reeds getroffen landen te verlenen, met name om bij te dragen aan het verhogen van de wereldwijde bewustwording en aan een overkoepelend wereldwijd plan dat op internationaal, regionaal, subregionaal en nationaal niveau wordt gecoördineerd, met een adequaat stappenplan en tijdschema, dat door de internationale en regionale organisaties en door de nationale overheden moet worden goedgekeurd;
44. verzoekt de Commissie en de lidstaten met klem nauw samen te werken met de buurlanden en de Wereldgezondheidsorganisatie (Europese regio) om te zorgen dat de stelsels voor toezicht en noodmaatregelen in de buurlanden goed zijn uitgewerkt en effectief worden

toegepast;

45. verzoekt de Europese Unie er via de internationale organen naar te streven dat de Wereldgezondheidsorganisatie in alle landen ter wereld daadwerkelijke onderzoeks- en toezichtsbevoegdheden krijgt in verband met dierepidemieën en pandemieën;
46. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen van de lidstaten en de WHO.